

Complexnummer: 523740

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Onder de Linden

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

523741, 523742

Woonplaats

Deil

Gemeente

West Betuwe

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Bij Benedeneindseweg 14, 4158 ED te Deil

Complexomschrijving

COMPLEX OMSCHRIJVING

Inleiding

Op het erf van de aan de noordzijde van de Benedeneindseweg, in de kern van Deil, gesitueerde boerderij 'Onder de Linde', gelegen vloedschuur en bergschuur. De vloedschuur kreeg omstreeks 1905 het huidige aanzien, de bergschuur dateert omstreeks 1880.

De bergschuur en de vloedschuur zijn onderdeel van een historisch gegroeid Betuws boerderij complex. Het erf bestaat uit een boerderij, gebouwd omstreeks 1910, met in haar verlengde een vaaltschuur, rechts van de boerderij een voor de streek unieke eind 19de- eeuwse vloedschuur, de bergschuur is aan de linkerkant gesitueerd en completeert samen met de overige opstallen het erf.

Het beschermde COMPLEX wordt gevormd door A\tVLOEDSCHUUR B\tBERGSCHUUR

De bergschuur ligt in het westelijk deel van het dorp, dat vermoedelijk het oudste is. De vloedschuur en de 5-roedige berg zijn de laatst overgebleven exemplaren in Deil.

Complex waardering

Het agrarisch complex waartoe de vloedschuur en de bergschuur behoren is

- Van architectuurhistorische waarde als een goed en gaaf bewaard voorbeeld, deel uitmakend van een historisch gegroeid Betuws boerderij complex van rond de eeuwwisseling.
- Van stedenbouwkundige waarde als onderdelen van het historisch gegroeide Boerderij complex Onder de Linde, dat samen met het naast gelegen woonhuis Benedeneindseweg 12 een beeldbepalend ensemble vormt
- Van cultuurhistorische waarde binnen de agrarische geschiedenis vanwege de bestemming.

Monumentnummer*: 523741

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82922/28

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Deil	West Betuwe	Gelderland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Deil	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Deil	L			937

Omschrijving**

Inleiding

VLOEDSCHUUR, in kern vermoedelijk gebouwd in de late negentiende eeuw en gelegen op het erf van boerderij 'Onder de Linde' aan de noordzijde van de Benedeneindseweg in de kern Deil. De vloedschuur is mogelijk in 1905 gedeeltelijk vernieuwd. Het gebouw ligt op een terp tussen deze boerderij en het woonhuis Benedeneindseweg 10;12, dat vroeger tot het boerderijcomplex behoorde. De vloedschuur ligt met de nok parallel aan de weg en haaks op de nok van het achterhuis van de boerderij. Door middel van een later aangebrachte overkapping is de vloedschuur met dit achterhuis verbonden. Het achtererf van de boerderij grenst aan een onbebouwd gebied waar zich tot 1833 het kasteel Palmesteyn bevond.

Omschrijving

De VLOEDSCHUUR is opgetrokken op een rechthoekig grondplan en telt een bouwlaag en een zolderverdieping, onder een met grote overstekken uitgevoerd wolfdak. Het dak is geheel met gesmoorde kruispannen belegd en voorzien van houten windveren. Ter plaatse van het wolfeind aan de oostzijde bevindt zich een mastgoot, de lange gevel aan de zuidzijde heeft een moderne bakgoot. De gevels zijn beraapt. De lange zuidgevel loopt in oostelijke richting wat verder door dan de noordgevel. Over deze doorlopende muur is het dakschild als overstek doorgetrokken. De WESTGEVEL is ingebouwd doordat hier de schuur door middel van een tussenbouw tegen het achterhuis van de boerderij aansluit. In het interieur van deze tussenbouw is de westgevel zichtbaar. Deze bezit hooggelegen getoogde dubbele staldeuren met daarboven een hooisteek en links en rechts daarvan een rondbogig afgesloten ijzeren stalraam.

De lange ZUIDGEVEL bevat links een rechthoekige deuropening die voert naar een kelder met een tongewelf. Daarboven bevinden zich onder het dakoverstek vijf rondbogig afgesloten ijzeren stalramen. Ook de lange NOORDGEVEL heeft vijf van deze hooggeplaatste

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ramen en één deuropening die uitkomt op een houten aanbouw. De korte OOSTGEVEL bevat hooggeplaatste dubbele staldeuren met aan weerszijden daarvan een rondbogig afgesloten ijzeren stalraam en daarboven een getoogd hooiluik. Rechts in de gevel bevinden zich nog een rond venster en een getoogd venster op de plaats waar zich vermoedelijk ooit een staldeur bevond. Links in de gevel bevindt zich nog een oorspronkelijke getoogde staldeur. In de gevel zijn twee herdenkingssteentjes bewaard gebleven met initialen en het jaartal 1905. De vloedschuur is in kern vermoedelijk ouder. Voor de gevel ligt een hellingbaan met de oorspronkelijke klinkerbestrating. Het INTERIEUR van de vloedschuur bevat zes ankerbalkgebinten met houten toognagels.

Waardering

VLOEDSCHUUR van de boerderij Onder de linde'.

-\tVan architectuurhistorische waarde als goed en gaaf bewaard voorbeeld van een vloedschuur die zich kenmerkt door een hooggeplaatste ligging op een terp, een hooisteek die voor het gebied kenmerkend is, en beraapte gevels.

-\tVan stedenbouwkundige waarde als oorspronkelijk onderdeel van het historisch gegroeide boerderijcomplex Onder de Linde, dat samen met het naastgelegen woonhuis Benedeneindseweg 12 een beeldbepalend ensemble vormt. De schuur heeft een met de functie verbonden verhoogde ligging op een terp.

-\tVan cultuurhistorische waarde binnen de agrarische geschiedenis vanwege de bestemming van het object, dat als vloedschuur kenmerkend is voor het overstromingsgevaar dat het rivierengebied eeuwenlang kenmerkte.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Vloedschuur

Monumentnummer*: 523742

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82922/20

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Deil	West Betuwe	Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Deil	L			1526
Deil	L			937

Omschrijving**

Inleiding

De BERGSCHUUR is gelegen op het erf van boerderij Onder de Linde, aan de noordzijde van de Benedeneindseweg in de kern van Deil. De bergschuur werd omstreeks 1880 gebouwd.

De in de grondvorm vijfhoekige plattegrond van de vijf-roedige bergschuur is aan drie zijden uitgebouwd. De hoofdentree bevindt zich in de oostgevel, naar de vloedschuur toe, en bestaat uit dubbele, opgeklampte deuren; het rechterdeel bestaat uit een onder- en een bovendeur.

In de houten uitbouw (zuidgevel) is de koestal nog compleet aanwezig.

De bergschuur is traditioneel opgebouwd uit een stenen, ronde, iets conische por, waarop een tasvloer uit eiken liggers en kierende vloerdelen ligt.

De roeden zijn gedeeltelijk afgezaagd en de constructie is door wijkende houtverbindingen soms iets uit haar verband. De hoofdliggers van de verhoogde tasvloer zijn verbonden met de roeden en naar drie zijden afgeschoord. De constructie is zeer zorgvuldig en compleet uitgevoerd.

De kap van de berg is met riet gedekt, de sporen zijn van rondhout en wisselend van lengte en formaat. De draagconstructie van de kap is de krans van eiken gordingen, de zogenoemde lannen, met pen en gat verbindingen. De lannen zijn op iedere hoek met een ijzeren hangmechanisme aan de roeden opgehangen. Door falen van het mechanisme en het inrotten van de roeden aan de noordoostzijde is de kap scheefgezakt. De kap is in originele en authentieke staat.

De gevels van de bergschuur bestaan grotendeels uit rabatgezaagde, brede delen (plaatselijk ondersteboven toegepast). De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

noordgevel is versteend en bevat tal van bouwsporen.

De uitbouwen zijn in hout uitgevoerd met een stenen plint, behalve de noord-oost schuur. Deze is opgemetseld in baksteen en gepleisterd. De dakbedekking bestaat deels uit golfplaten en deels uit gesmoorde pannen. De dubbele deuren, maar ook de staldeuren bevatten smeedijzeren gehengen en klinkstellen.

Waardering

Bergschuur bij boerderij Onder de Linde uit circa 1880

- Van architectuurhistorische waarde als gaaf en goed voorbeeld van een bijgebouw bij een historisch gegroeid agrarisch complex, waarvan het oorspronkelijke karakter bijzonder goed bewaard is gebleven. Het object onderscheidt zich door een traditionele en complete opbouw, de constructieve elementen vormen een eenheid. De detaillering is zorgvuldig uitgevoerd en goed bewaard gebleven.

- Van stedenbouwkundige waarde als oorspronkelijk onderdeel van het historisch gegroeide boerderijcomplex Onder de Linde, dat samen met het naastgelegen woonhuis Benedeneindseweg 12 een beeldbepalend ensemble vormt.

- Van cultuurhistorische waarde binnen de agrarische geschiedenis vanwege de bestemming van het object. Deze complete erven worden, met name door het verdwijnen van de hooibergen, en/of het wijzigen van de functie als zodanig, steeds schaarser.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Hooischuur